

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

סז.

עין משפט
נר מצוה

קצח א מיי פ"ה מהל'
ע"ז הל' א סמג
לאון כו:
קצח ב מיי שם הל' ג
סנהדרין מהל' א
פ"א סנהדרין הל' א:
ג א מיי פ"ה מהל' ע"ז
הל' ב:
רא ד מיי שם הל' ג:
רב ה מיי שם הל' ב:
רב א מיי שם הל' א ב:
רב ד מיי שם פ"ד הל' ב:
א סמג לאון כג:
רה ח ט מיי שם פ"א
הל' טו סמג לאון
הא:

סימנא בעלמא: מתני' המסית זה הדיוט
והמסית את ההדיוט אמר יש יראה במקום
פלוני כך אוכלת כך שותה כך מטיבה כך
מריעה בכל חיבי מיתות שבתורה אין
מכמינין עליהם חוץ מזו אמר לשנים^(ב) הן
עדיו ומביאין אותו לב"ד וסוקלין אותו
אמר לאחד הוא אומר יש לי חבירים רוצים
בכך אם היה ערום ואינו יכול לדבר בפניהם
המכמינין לו עדים אחורי הגדר והוא אומר
לו אמור מה שאמרת ביחוד והלה אומר לו

והוא אומר לו היאך נניח את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עצים ואבנים
אם חוזר בו הרי זה מוטב ואם אמר כך היא חובתנו כך יפה לנו העומדין
מאחורי הגדר מביאין אותו וסוקלין אותו^(ג) האומר אעבוד אלך
ואעבוד נלך ונעבוד אזבח אלך ואזבח נלך ונזבח אלך ואקטיר
נלך ונקטיר אנסך אלך ואנסך נלך וננסך אשתחוה אלך ואשתחוה נלך
ונשתחוה: **גמ'** המסית זה הדיוט טעמא דהדיוט הא נביא בחנך והמסית
את ההדיוט טעמא דיחיד הא רבים בחנך מתני' מני ר"ש היא דתניא
^(א) ונביא שהדיוט בסקילה ר' שמעון אומר בחנך ימדיחי עיר הנדחת בסקילה
ר"ש אומר בחנך אימא סיפא המדיח זה האומר נלך ונעבוד עבודת כוכבים ואמר
רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו אתאין לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן
רבינא אמר כולה רבנן היא ולא זו אף זו קתני רב פפא אמר כי קתני
מסית זה הדיוט להכמנה דתניא ושאר כל חיבי מיתות שבתורה אין
מכמינין עליהן חוץ מזו כיצד עושין לו מדליקין לו את הנר בבית הפנימי
ומושיבין לו עדים בבית החיצון כדי שיהו הן רואין אותו ושומעין את קולו
והוא אינו רואה אותן והלה אומר לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אומר
לו והלה אומר לו היאך נניח את אלהינו שבשמים ונעבוד עבודת כוכבים
אם חוזר בו מוטב ואם אמר כך היא חובתנו וכך יפה לנו העדים ששומעין
מבחוץ מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו: ^(ב) וכן עשו לבן סטרא בלוד
ותלאוהו בערב הפסח^(ג) בן סטרא בן פנדירא הוא אמר רב סטרא בעל סטרא בעל
פנדירא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אימא אמו סטרא אמו מרים מגדלא נשיא
הואי כדאמרי בפומבדיתא סתת דא מבעלה: **מתני'** המדיח זה האומר
נלך ונעבוד עבודת כוכבים המכשף העושה מעשה חייב ולא האוחז את
העינים ר"ע אומר משום ר' יהושע שנים לוקמין קשואין אחד לוקט פטור ואחד
לוקט חייב העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטור: **גמ'** אמר רב
יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו':
תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב
נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה
לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן
בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה
אם איש לא יחיה מה להלן במסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני
דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי
עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה
ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא
מיתה

סימנא בעלמא. וזאת חלילת שום דבר הכתוב מדבר דחלילת חלול מיהא הוה: מתני' המסית זה הדיוט. מסית דחשנין ליה^(א) זנסקלין
זה הדיוט שהסית אצל נביא שהסית אינו זנסקילה אלא זחנק כדמפרש בגמרא: **המסית את ההדיוט.** הוא דזנסקילה אצל מסית את הרבים
כגון עיר הנדחת זחנק כדמפרש בגמרא והא ליכא למידק אצל מסית את הנביא מסית את הנביא למסית את
ההדיוט אצל מלניו חלוק בין נביא שהסית להדיוט שהסית להדיוט (דברים יג) וסקלתו זאזניא וזניא כתיב (שם) והנביא הוא
או חולל החלום הוא יומת ומיתה
האלמורה בתורה סתם^(ב) אינה אלא
חנק: **אמר לשנים.** יחד הן עלמין
נעשו עדים ואין לריבין להתרות זו
כשאר חיבי מיתות אלא מביאין אותו
לצית דין דכתיב (שם) לא תמול ולא
תכסה עליו: **אמר לאחד הוא אומר**
יש לי חברים רוצים בך. הניסת
רתיך להשיבו יש לי חברים רוצים בך
כל ואמור לי צפניהם: **ואם היה**
המסית ערום ואינו יכול לדבר
צפניהם. כלומר אומר איני יכול
לפרסם הדבר מפני יראת ב"ד:
מכמינין לו. דמתרגמינן וארז לו וכמן
ליה (דברים יט). מעמידין ליה מארביין
אחורי הגדר לשמוע דבריו: **זיחוד.**
כלומר אין איש עכשיו עמנו ויכול
אתה לומר מה שאמרת לי: **האומר**
אעבוד וכו'. זאחת מכל הלשונות
הללו הוי מסית וחייב: **גמ' הא**
נביא. אם מסית זה נביא שהיה
מתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת
כוכבים: **טעמא.** למסית את ההדיוט
כלומר את היחיד האם מסית את
הרבים כגון אנשי עיר הנדחת לאו
בסקילה הוא אלא זחנק דהא ליכא
למידק דהא דקתני והמסית את
ההדיוט למעוטי מסית את הנביא
קאמר דלא אשכחן תנא דמפליג בין
מסית את הנביא למסית את ההדיוט
אצל בין נביא המסית להדיוט המסית
אשכחן חלוק כדמפרש ואיל: **טעמא**
ד"ש ורבנן מפרש זאלו הן המנקיין:
מדיחי עיר הנדחת שנו. זמשנתנו
זאת ואשומעין סיפא דמדיח דרישא
זמדיח עיר הנדחת קאמר וה"ק המדיח
דמתן לעיל (דף גג.) זכדי נסקלין זה
האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת
כוכבים: **רבינא אמר גרס.** ולא גרסי
אמר רבינא דליחו ורב פפא לא פליגי
אלא נר מתרין חדא ונר מתרין
חדא ולא פליגי דהא זכתי מילי
אוקימנא לרישא כר"ש ואתו הנן
אמוראי לתרויה כרבנן. והכי פירושה
רבינא תרצה לחדא ואמר רישא נמי
רבנן והמסית את ההדיוט לאו למעוטי
מסית את הרבים אתא אלא תרויהו
תנא להו תנא רישא מסית את היחיד
והדר תנא סיפא המדיח זה האומר
לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים:
ולא זו אף זו קתני. כלומר אי קשיא
לך ליתני מסית את הרבים ולא ליתני

(א) וזכרת המסיה הני
והן. (ב) לעיל ס"א. (ג) לקמן
פד. ודף פט. (ד) מכלן עד
מצבלה השמט ע"י
האלמורה ווסף ע"פ
וינעילה ר"פ וס"א,
(ה) לעיל מג. (ו) שנת קד;
(ז) לעיל מג. (ח) לעיל
נג. (ט) לקמן פט. (י)
מכלן עד קרי לה הכי"
השמט ע"י האלמורה ווסף
ע"פ וינעילה ר"פ וס"א.

תורה אור השלם
1. מבקשה לאל תחיה:
שמות כב יז
2. רק מערי העמים
האלה אשר יי אלהיך
נתן לך נחלה לא תחיה
כל נשמה דברים כ טז
3. לא תגע ביד פי סקול
יסקל או ירה ירה אם
בדמה אם איש לא יחיה
במשך היבל המה יעלו
שמות יט יג

מוסף רש"י
האומר אעבוד. משעה
הסיתוהו ונתלה חייב
מיתה. דנפק לן לקמן מלא
מחנה ולא משמע. הא אבה
ושמע חייב מדי שמוסר
אלך ואעבוד. שמוסר
הליכה אפי' דליכא למימר
אליה הכר ביה (שם). נלך
ונעבוד. אפי' שכלל עמנו
עם אחרי. דליכא למימר
הני אחרי לא חזי ואיחי
נמי לא חזי (שם). נביא
שהדיוט. שמתנבא בשם
הקב"ה לעבוד עבודת
כוכבים (לקמן פס).

מסית את היחיד דהא פשיטא דכולהו מודו זב דזנסקילה אורחא לתנא למתני הכי תנא מילתא זרישא דפשיטא ליה והדר תנא זכותא ולא זו
זמית יחיד זכבד זנסקילה אלא אף זו דמסית רבים זנסקילה ודלא כר' שמעון. ורב פפא אתא אף לתרוי דלקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי
זביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט ושטה הוא ומדת הקלין נוהג זו שמקלין
זחיוו שכל חיבי מיתות לריבין המתרה וזה נהרג זבהמנה: זצנים פעימי. זחדרי חדרים לפי שהא ירא לדבר זגלוי: הן רואין
אוחו. לאור הנר שמתן דאי לא מני מני חזו ליה לא מני מסהדי עליה לחיובה קטלא ואפי' זשמעי קליה דמני למימר לא
הואי אנא: ושומעין קולו. שהוא אומר דברי הסתה: זזן סטרא. זעל אמו סטרא שמו: סטרא דא. על שם
זזינתה קרי לה הכי: **מתני' המדיח זה האומר וכו'.** זגמרא מוקים לה זמדיח עיר הנדחת:
העושה מעשה. זמנש זנסקילה: ולא האוחז את העינים. מראה לזכרות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: זנים מלקטין
קשואין. זבמשפות לפנינו אחד מהן לוקט וחייב וזכרו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשואין ולקטה ממנה
זכשפים חייב: **האוחז את העינים.** מראה לנו כאלו התקצלו כולם זנקוס אחד והקשואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה**
אחד האיש ואחד האשה. דהא גזי אוב וידעווי דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: לא סחיה
כל נשמה. זשבע אומות כתיב: מה להלן זכסיף. דכתיב זכסיון ועוג ויכהו ישראל לפי חרז (זמדבר כא): מה להלן זכסיף:
בסקילה. דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה ירה: זשינה זכן הכסות מיתוס הרבה. ומלניו זכסיף שנזכרה בהן סקילה:
מיתה

מסית את היחיד דהא פשיטא דכולהו מודו זב דזנסקילה אורחא לתנא למתני הכי תנא מילתא זרישא דפשיטא ליה והדר תנא זכותא ולא זו
זמית יחיד זכבד זנסקילה אלא אף זו דמסית רבים זנסקילה ודלא כר' שמעון. ורב פפא אתא אף לתרוי דלקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי
זביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט ושטה הוא ומדת הקלין נוהג זו שמקלין
זחיוו שכל חיבי מיתות לריבין המתרה וזה נהרג זבהמנה: זצנים פעימי. זחדרי חדרים לפי שהא ירא לדבר זגלוי: הן רואין
אוחו. לאור הנר שמתן דאי לא מני מני חזו ליה לא מני מסהדי עליה לחיובה קטלא ואפי' זשמעי קליה דמני למימר לא
הואי אנא: ושומעין קולו. שהוא אומר דברי הסתה: זזן סטרא. זעל אמו סטרא שמו: סטרא דא. על שם
זזינתה קרי לה הכי: **מתני' המדיח זה האומר וכו'.** זגמרא מוקים לה זמדיח עיר הנדחת:
העושה מעשה. זמנש זנסקילה: ולא האוחז את העינים. מראה לזכרות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: זנים מלקטין
קשואין. זבמשפות לפנינו אחד מהן לוקט וחייב וזכרו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשואין ולקטה ממנה
זכשפים חייב: **האוחז את העינים.** מראה לנו כאלו התקצלו כולם זנקוס אחד והקשואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה**
אחד האיש ואחד האשה. דהא גזי אוב וידעווי דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: לא סחיה
כל נשמה. זשבע אומות כתיב: מה להלן זכסיף. דכתיב זכסיון ועוג ויכהו ישראל לפי חרז (זמדבר כא): מה להלן זכסיף:
בסקילה. דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה ירה: זשינה זכן הכסות מיתוס הרבה. ומלניו זכסיף שנזכרה בהן סקילה:
מיתה